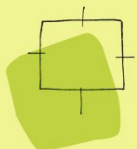
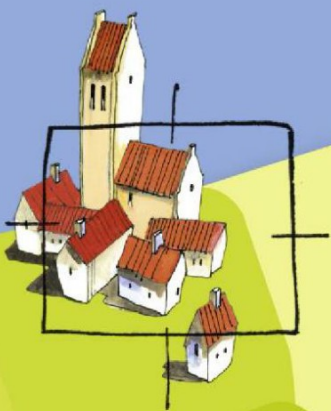

Activiteitenplan beschermde soorten

Woellust (oostzijde), Veendam

DEFINITIEF

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

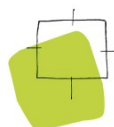
Activiteitenplan beschermde soorten

Woellust (oostzijde), Veendam

DEFINITIEF

10 juli 2025

Projectnummer P003085

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Plangebied en voorgenomen ontwikkeling	4
2.1	Ligging	4
2.2	Inrichting plangebied	5
2.3	Voorgenomen ontwikkelingen	5
2.4	Planning werkzaamheden	5
3	Ecologisch onderzoek	6
4	Effecten op de staat van instandhouding	9
4.1	Vleermuizen	9
4.2	Eekhoorn	10
5	Wettelijk belang en alternatievenafweging	11
5.1	Wettelijk belang	11
5.2	Alternatievenafweging	12
5.2.1	Niet uitvoeren van de activiteit	12
5.2.2	Alternatieve locatie	12
5.2.3	Alternatieve werkwijze	12
6	Beschermingsmaatregelen	13
6.1	Maatregelen vliegroute	13
6.2	Maatregelen eekhoorn	15
6.2.1	Verwijderen bomen buiten de kwetsbare periode	15
6.2.2	Realiseren van nestkasten	15
6.2.3	Aanpassen werkwijze	16
6.2.4	Nieuw leefgebied eekhoorn	16
6.3	Maatregelen om gunstige staat van instandhouding te waarborgen	16
6.4	Zorgplicht	16
7	Verantwoording	17
8	Literatuur	18

1 Inleiding

De initiatiefnemer is voornemens om op de locatie Woellust in Veendam twee appartementengebouwen en een sterrenbos te realiseren. Het plan is opgedeeld in twee delen. In het westen worden appartementen gebouwd en in het oosten wordt het sterrenbos gerealiseerd.

Voor de werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de appartementen is op 17 december 2024 een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit verkregen voor grote bosmuis en kleine marterachtigen (Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen, 17 december 2024).

Door de werkzaamheden aan de oostzijde ten behoeve van een aan te leggen sterrenbos en een nutsvoorziening gaan een vliegroute van gewone dwergvleermuis en nesten van eekhoorn verloren. Voor de aantasting van de vliegroute van gewone dwergvleermuis en nesten van eekhoorn dient een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te worden aangevraagd (conform artikel 11.46 eerste lid onder d en 11.54, eerste lid onder a en b Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)).

In het oostelijk gedeelte kunnen grote bosmuis en kleine marterachtigen aanwezig zijn. De maatregelen voor soorten zijn al behandeld in het activiteitenplan behorende bij dossier K705088 (BügelHajema Adviseurs, 15 oktober 2024).

Voor de vergunningsaanvraag is het voorliggende activiteitenplan opgesteld. Het geeft de maatregelen weer die worden genomen om de functionaliteit van de verblijfplaatsen te behouden, waardoor er geen wezenlijke invloed op de populaties van de betreffende soorten is te verwachten. Door het werken volgens de in het voorliggende activiteitenplan voorgestelde werkwijze en het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen, hebben de activiteiten zo min mogelijk schadelijke effecten op de beschermde soorten.

Dit activiteitenplan wordt ter beoordeling voorgelegd aan de provincie Groningen. De vergunning wordt aangevraagd voor de periode van 1 augustus 2025 tot 31 december 2030.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen omschreven. Hoofdstuk 3 gaat in op het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de effecten die de ontwikkelingen op de functie van het plangebied hebben. Hoofdstuk 4 geeft de effecten van de ontwikkeling op de staat van instandhouding weer. In hoofdstuk 5 wordt het wettelijk belang waaronder deze vergunning wordt aangevraagd onderbouwd, daarnaast worden de alternatieven overwogen. In hoofdstuk 6 worden de maatregelen uitgewerkt die gerealiseerd worden om de effecten op de soort(en) te mitigeren. In hoofdstuk 7 staat de verantwoording en in hoofdstuk 8 staan de literatuurverwijzingen.

2 Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

2.1 Ligging

Het plangebied is gelegen tussen de aan elkaar gegroeide kernen van Veendam en Wildervank. Het plangebied betreft een deel van een parkbos tussen het Skager Rak in het noorden, het terrein van de RDW in het westen en een watergang aan de Sterrenboschlaan in het oosten (figuur 1). Deze aanvraag betreft uitsluitend het terrein ten oosten van het fietspad (gele lijn in figuur 1).

Provincie:	Groningen
Gemeente:	Veendam
Plaats:	Wildervank
Kadastrale percelen:	C4398 (gedeeltelijk)

2.2 Inrichting plangebied

Het plangebied betreft het oostelijk deel van het bosperceel gelegen tussen het kantoorgebouw van de RDW aan het Skager Rak en de Sterrenboschlaan. Boomsoorten die aanwezig zijn, zijn enkele naaldbomen (grove den, sparren) en loofbomen zoals eik en beuk, en ook veel berk. Het is onderdeel van een langgerekte groenstrook tussen het Skager Rak en de Woortmanslaan (circa 10 ha).

Het oostelijk gedeelte heeft een oppervlakte van circa 0,55 ha.

2.3 Voorgenomen ontwikkelingen

Ten oosten van de appartementengebouwen wordt een sterrenbos met lanenstructuur aangelegd (figuur 2). Tussen de lanen wordt gazon en bloemrijk grasland aangelegd. Ook gaat hier de nutsvoorziening ten behoeve van de appartementengebouwen doorheen. Hiervoor worden bomen gekapt, vegetatie verwijderd en het terrein geëgaliseerd. Bomen die passen in de sterrenbosstructuur blijven zoveel mogelijk behouden.

Figuur 2. Inrichting met de appartementen en het sterrenbos (rood omlijnd) met gazon (lichtgroen) en bloemrijk grasland (donkergroen). Wind Architecten Adviseurs, d.d. 12-01-2023.

2.4 Planning werkzaamheden

De verwachting is om in de winterperiode van 2025 - 2026 te starten met de werkzaamheden ten behoeve van het sterrenbos. Dit valt ook in de minst kwetsbare periodes voor de betreffende soorten (zie ook hoofdstuk 6). Mocht afwijking van de voorgenomen planning nodig blijken, dan wordt dit afgestemd met de provincie.

3 Ecologisch onderzoek

In het voortraject van de plannen is in 2022 een verkennend ecologisch onderzoek uitgevoerd, dat in 2023 is geüpdatet naar aanleiding van de gewijzigde omgevingverordening (BügelHajema Adviseurs BV, 2023). Uit het verkennend onderzoek blijkt dat soortgericht onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen in bomen, vliegroutes en foerageergebied en een mogelijk ransuilnest nodig was. Dit aanvullende soortspecifieke onderzoek is 2022 uitgevoerd (BügelHajema Adviseurs BV, 2022).

In 2024 is op basis van een habitatanalyse en na overleg met de provincie Groningen vastgesteld dat de aanwezigheid van leefgebied en verblijfplaatsen van kleine marterachtigen en grote bosmuis niet uitgesloten kunnen worden. Daarnaast is naar aanleiding van een melding over een eekhoornnest het parkbos geïnventariseerd op de aanwezigheid van eekhoornnesten. Hieronder wordt het nader onderzoek samengevat.

Vleermuizen - foerageergebied

Uit het nader onderzoek in 2022 blijkt dat het plangebied een klein onderdeel vormt van het foerageergebied van gewone dwergvleermuis (vijf à tien exemplaren), laatvlieger (circa vijf exemplaren) en incidenteel ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. Deze dieren leken voornamelijk vanuit de woonwijk ten noorden van het parkbos te komen. Een groot deel van de dieren uit de kraamkolonie die ten noorden van het plangebied in een woning aanwezig is, trokken voornamelijk verder richting het zuiden, waarbij enkele dieren in het onderzochte gebied bleven hangen. Er zat een duidelijke tweedeling in de mate van foerageren in het parkbos; in het gebied ten oosten van het fietspad werd beduidend intensiever gefoerageerd dan in het gebied ten westen van het fietspad. In de omgeving van het plangebied is in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig, zoals het gebied ten noorden van het plangebied (grenzend aan het Skaggerak), en het gebied ten zuiden van het plangebied. Het parkachtige gedeelte loopt door tot aan de Woortmanslaan (in totaal circa 8 ha). Door de aanleg van het sterrenbos gaat 0,5 ha foerageergebied verloren totdat het sterrenbos voldoende is gegroeid. Afgezet tegen het gehele bosgebied vormt het plangebied hierdoor geen essentieel foerageergebied.

Vleermuizen - vliegroute

De waargenomen vleermuizen leken voornamelijk vanuit de woonwijk ten noorden van het parkbos te komen. In een van de woningen aan het Skager Rak is in 2022 een kraamkolonie van gewone dwergvleermuis vastgesteld van circa 50 tot 100 uitvliegende exemplaren. Een groot deel van de dieren uit deze kraamkolonie trokken boven de boomtoppen van het oostelijke deel richting het zuiden. Daarnaast gebruiken enkele laatvliegers de vliegroute.

Vleermuizen - verblijfplaatsen

Er zijn tijdens het nader onderzoek geen verblijfplaatsen van vleermuizen in holtes waargenomen. Op 19 september 2024 is samen met de toezichthouder VTH een extra bezoek aan het plangebied gebracht. Hierbij is een boom met spechtenholte aangetroffen. Deze boom zal behouden blijven.

Ransuil

Het aangetroffen nest is niet in gebruik door ransuil. Tijdens het nader onderzoek is ransuil niet waargenomen en zijn ook geen sporen van ransuil aangetroffen onder het nest.

Grote bosmuis

In september 2024 is een nader onderzoek opgestart naar grote bosmuis. Vanwege de grote hoeveelheid (naakt)slakken, die de vallen dicht lieten slaan, kon echter niet met voldoende zekerheid worden aangetoond dat grote bosmuis hier niet voorkomt en is het onderzoek afgebroken. Gezien het huidige verspreidingsgebied in Groningen en de geschiktheid van het plangebied, wordt ervan uitgegaan dat grote bosmuis wel in het parkbos aanwezig is.

Hermelijn en bunzing

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, die als voedsel dienen voor kleine marterachtigen, zoals bosmuis, grote bosmuis en rosse woelmuis (NDFF). In het plangebied zijn waarschijnlijk wel diverse muizenholen aanwezig die door hermelijn gebruikt kunnen worden als verblijfplaats. Ook de aanwezigheid van verblijfplaatsen van bunzing kan op basis van de habitat niet geheel worden uitgesloten. Het plangebied vormt een lijnvormig element, en er is voldoende dekking aanwezig voor kleine marters om zich door en langs het plangebied te verplaatsen. Langs de oostzijde loopt een watergang met begroeide oever.

De aanwezigheid van veel verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van deze soorten worden gezien het intensieve gebruik van het gebied door wandelaars met honden, fietsers en spelende kinderen niet verwacht. Aangezien beide soorten solitair zijn en territoria van 2 tot wel 40 ha (hermelijn) of 83 tot 830 ha (bunzing) hebben, worden hooguit een enkel exemplaar van elke soort verwacht in het gehele plangebied (zowel west-, als oostzijde).

Eekhoorn

Op 19 december 2024 en 23 januari 2025 is het plangebied bezocht. Tijdens dit bezoek zijn twee nesten van eekhoorn aangetroffen binnen het plangebied. Op 27 maart 2025 is het gehele bosgebied, vanaf het Skagerak tot aan de sportvelden, systematisch onderzocht op eekhoornnesten. Hierbij zijn in totaal 13 (mogelijke) nesten aangetroffen van eekhoorn (zie figuur 3). Hiervan vallen er zes binnen het plangebied aan de oostzijde. Aan de westzijde bevindt zich binnen de omgrenzing van het gehele plangebied een bolvormig nest waar ten tijde van het eerste veldbezoek een houtduif op broedde.

Eekhoorn heeft vaak meerdere nesten. Naast één hoofdnest zijn ook vijf tot zes kleinere 'reservenesten' in gebruik (Zoogdierverseniging, 2025). Op basis van het totale aantal nesten en de oppervlakte van het bosgebied wordt geconcludeerd dat het hele gebied van Skagerak tot aan Greidhoek plaats biedt aan één paartje eekhoorn.

4 Effecten op de staat van instandhouding

4.1 Vleermuizen

Tijdens het nader onderzoek naar vleermuizen in 2022 is voor dit plan zowel het plangebied als de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van en de functie voor vleermuizen. Daaruit komt naar voren dat er een essentiële vliegroute aanwezig is over het plangebied. Door het onderbreken van deze vliegroute kan de functie van de aangetroffen kraamverblijfplaats in een van de woningen aan het Skagerak verloren gaan. Hiervoor dient een vergunning te worden aangevraagd (11.46 lid 1 onder d van het Bal).

Gewone dwergvleermuis is in Nederland een algemene soort die niet wordt bedreigd. Er is geen detailinformatie beschikbaar over de exacte grootte van de lokale populatie van gewone dwergvleermuis in Veendam/Wildervank. Deze soort is in Nederland echter de algemeenste vleermuissoort die praktisch overal voorkomt en die ook in Groningen overal verspreid voorkomt (NDFF; Verspreidingsatlas Zoogdieren, 2024).

De exacte begrenzing van een lokale populatie van de gewone dwergvleermuis is niet of nauwelijks te definiëren, omdat gewone dwergvleermuizen vele kilometers kunnen afleggen en bijvoorbeeld tot 25 km kunnen afleggen tussen winter- en zomerverblijfplaatsen (Zoogdiervereniging, sd). Bovendien wisselen ze regelmatig tussen verblijfplaatsen. Daarom wordt er voor projecten waarbij het toch belangrijk is om de grootte van de lokale populatie in te schatten, bijvoorbeeld bij onderzoeken voor windparken, gerekend met het aantal gewone dwergvleermuizen binnen een straal van 30 - 50 km om de locatie. Dit is de zogenoemde 'catchment area'. Bij een totale Nederlandse populatie van 300.000 dieren, wat vermoedelijk nog een behoorlijke onderschatting is van het totale aantal dieren in Nederland, een straal van 30 km en een lage dichtheid van negen dieren per km² (representatief voor open gebieden), gaat het bijvoorbeeld om een totale lokale populatie van bijna 25.000 dieren (Bureau Waardenburg, 2018). Dit betreft dus een zo conservatief mogelijke inschatting van de lokale populatie. Bij de populatie binnen het plangebied gaat het om de aanwezigheid van een vliegroute van één kraamverblijfplaats van circa 50 tot 100 dieren. Dat betekent een zeer klein deel van de lokale en Groningse populatie en een uiterst klein deel van de landelijke populatie.

Bij het treffen van beschermingsmaatregelen, zoals deze in hoofdstuk 6 zijn opgenomen, worden zowel tijdens als na de werkzaamheden in het geheel geen negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis verwacht. In het plan is in een deel van het plangebied een groene inrichting voorzien.

4.2 Eekhoorn

De eekhoorn staat op de Rode Lijst zoogdieren van 2020 als Thans niet bedreigd. De trend van de verspreiding is stabiel of toegenomen sinds 1950. De eekhoorn komt voor in een groot deel van Nederland en Groningen. De populatiegrootte in Nederland wordt geschat op meer dan 25.000 voortplantende dieren. Hoewel een gedeelte van het mogelijke leefgebied van eekhoorn verloren gaat, blijft het grootste deel van de groenstrook na uitvoering van de werkzaamheden in stand. Het totale gebied beslaat circa 10 ha. In een gevarieerde groenstrook lijkt uit bronnen te volgen dat eekhoorn doorgaans tussen de 2 tot 10 ha als leefgebied gebruikt. Voor het sterrenbos wordt circa 5.500 m² gekapt. Omdat er dan nog circa 9,5 ha gemengde groenstrook over blijft, is geen sprake van verlies van essentieel leef- of foerageergebied. Door het aanbieden van vervangende nestgelegenheid, zoals in hoofdstuk 6 beschreven, zal er geen negatief effect ontstaan op de staat van instandhouding van deze soort.

5 Wettelijk belang en alternatievenafweging

Er worden maatregelen genomen om de functionaliteit te waarborgen, de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en aan de zorgplicht te voldoen. Desalniettemin kan als gevolg van de ontwikkeling sprake zijn van het beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen van eekhoorn en het indirect aantasten van een verblijfplaats van vleermuizen. Hierdoor wordt de vergunningaanvraag getoetst aan de belangen zoals deze in artikel 8.74K en 8.74L en van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan beschreven.

5.1 Wettelijk belang

Eekhoorn

De vergunning wordt voor eekhoorn aangevraagd in het kader van artikel 8.74L, lid 1, onderdeel b van het Bkl, namelijk in het kader van een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling inclusief het daaropvolgende gebruik. Voor deze ontwikkeling is het uitwerkingsplan Buitenplaats Woellust opgesteld (NL.IMRO.0047.05UPWoellustSter-0401) en op 6 juni 2023 vastgesteld. Het gaat hierbij dus om een ruimtelijke inrichting en ontwikkeling.

Het sterrenbos is gelegen in het bestemmingsplan Wildervank binnen de bestemming Groen. Binnen deze bestemming is het reeds mogelijk om groenvoorzieningen zoals parken te realiseren. De aanleg van het sterrenbos is een logische uitwerking van de bestaande bestemming.

Gewone dwergvleermuis

De vergunning wordt voor gewone dwergvleermuis aangevraagd in het kader van de volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten (art. 8.74k lid 1 onderdeel b - 3 Bkl).

In de Woonvisie 2023 - 2027 van de gemeente Veendam verwoordt het gemeentebestuur zijn ambities voor het wonen in Veendam (Gemeente Veendam & Ruimtevolk, 30 oktober 2023). Met de woonvisie sluiten ze aan op de ambities voor wonen zoals die in het coalitieakkoord 2022 - 2026 'Met vertrouwen vooruit' zijn geformuleerd:

- Het faciliteren van de huishoudensgroei met woningbouw.
- Actief beleid om jongeren en starters te behouden, onder andere door het wonen boven winkels en in aanloopstraten mogelijk te maken.
- Een breed en gemengd palet van woningen toevoegen, van vrije kavels tot sociale huurappartementen.
- Concrete inzet op:
 - Het faciliteren en stimuleren van nieuwe woningen voor alle doelgroepen.
 - Intrekken van bouwvergunningen op plaatsen waar al langere tijd niet gebouwd wordt/is.
 - Bij nieuwbouwprogramma's rekening houden met de ruimtelijke kwaliteiten van onze gemeente.

- Functiewijziging mogelijk maken om monumentale panden te behouden.
- Afspraken met marktpartijen en verhuurders over het bouwprogramma.
- Afspraken met woningcorporaties voor voldoende woningen voor bijzondere doelgroepen en de verduurzaming van woningen.

De maximaal 36 koopappartementen in Woellust maken deel uit van de plancapaciteit die nodig is om in de woningbehoefte te kunnen voorzien. Ook zijn de ervaringen van de woningmarkt betrokken. Dat er belangstelling is volgt uit een toenemende vraag naar koopappartementen in de gemeente Veendam.

5.2 Alternatievenafweging

In het kader van de vergunningaanvraag moet worden gezien of betere alternatieven beschikbaar zijn voor het plan.

5.2.1 Niet uitvoeren van de activiteit

Bij het niet uitvoeren van de activiteit blijven de aanwezige verblijfplaatsen behouden. De bouw van nieuwe woningen en bijbehorende groenvoorzieningen is echter noodzakelijk om het woningtekort in Nederland op te lossen. In Nederland is een woningtekort van circa 400.000 woningen. Uit onderzoek is gebleken dat het woningtekort significante negatieve effecten heeft op de mentale (en indirect fysieke) gezondheid (Arundel, Li, Baker, & Bentley, 2022). Het woningtekort in Nederland is dermate groot dat dit niet met één simpele oplossing verholpen kan worden. Hiervoor zijn vele initiatieven nodig, zoals dit plan in Veendam/Wildervank. Ook uit de Woonvisie Veendam 2023 - 2027 blijkt dat er behoefte is aan nieuwe woningen in Veendam.

5.2.2 Alternatieve locatie

De nieuwe buurt sluit direct aan op de wijk Woellust waardoor de kern van Veendam/Wildervank zo compact mogelijk blijft. In de gemeentelijke Woonvisie is onderbouwd dat het versterken van het stedelijk gebied van Veendam gewenst is. De woningbouw in Veendam sluit aan bij deze opgave. De locatie is in het bijzonder geschikt voor appartementen, omdat het dichtbij zorgvoorzieningen en een winkelcentrum is gelegen. Een alternatieve locatie buiten de kern is daardoor geen alternatief.

5.2.3 Alternatieve werkwijze

Het is niet mogelijk de appartementencomplexen en het sterrenbos te realiseren zonder hiervoor bomen op de locatie te kappen. Door het nemen van mitigerende maatregelen, zoals die in het voorliggende activiteitenplan zijn opgenomen, is al rekening gehouden met een alternatieve werkwijze.

6 Beschermingsmaatregelen

Ten aanzien van vleermuizen en eekhoorn worden maatregelen genomen om de functionaliteit van het leefgebied en de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en worden maatregelen genomen om aan de zorgplicht te voldoen. Deze maatregelen zijn grotendeels gebaseerd op het Kennisdocument gewone dwergvleermuis en expert judgement voor eekhoorn (BIJ12, 2024). De maatregelen voor kleine marterachtigen en grote bosmuis zijn behandeld in het activiteitenplan behorende bij dossier K705088 (BügelHajema Adviseurs, 15 oktober 2024) .

6.1 Maatregelen vliegroute

Door de kap van de bomen wordt de doorgaande structuur tijdelijk onderbroken. De vereiste onderste kroonbreedte van 2,5 m wordt waarschijnlijk nog niet behaald bij aanplant van de nieuwe bomen in het sterrenbos. Daarom wordt een tijdelijke vervangende vliegroute gerealiseerd. Bij de positionering van een vervangende vliegroute is het belangrijk dat extra energiegebruik door vleermuizen tot een minimum wordt beperkt. Een vervangende vliegroute wordt niet onnodig langer dan de oorspronkelijke vliegroute en loopt zoveel mogelijk parallel met de oorspronkelijke vliegroute. Op basis van deze uitgangspunten is ervoor gekozen om een tijdelijke vervangende vliegroute langs de oostrand van het plangebied te realiseren (figuur 4).

In juli 2025 zijn daarvoor tijdelijke voorzieningen in de vorm van schermen geplaatst. Conform het kennisdocument gewone dwergvleermuis zijn daarbij de volgende eisen aangehouden:

- schermen van minimaal 2 m hoog op palen van minimaal 1,5 m, voor een totale hoogte van minimaal 3,5 m;
- doek met een maximale maaswijdte van 1,5 cm (voorbeeld zie figuur 5);
- schermen zijn windgevoelig en moeten goed onderhouden worden na stormachtig weer in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis.

Van juli tot november zal het scherm tegelijkertijd aanwezig zijn met de bestaande structuur. In november worden de bomen gekapt. Als de vleermuizen in april 2026 ontwaken uit hun winterslaap fungeert het scherm, als (tijdelijke) vervangende vliegroute. De tijdelijke geleidende structuur zal voor één of meerdere seizoenen bestaan tot de bomen in het sterrenbos voldoende geleidende structuur bieden. Dit zal door een ecologisch deskundige worden bepaald. Een richtlijn hiervoor is dat de onderste kroonbreedte van de nieuwe beplanting circa 2,5 m bedraagt.

Verstoring voorkomen

Zowel bij de uitvoering van de werkzaamheden als in de gebruiksfase in het actieve seizoen van gewone dwergvleermuis en andere vleermuizen (begin april - half november) zal geen sprake zijn van lichtuitstraling op het scherm. Dit wordt bereikt door gebruik te maken van gerichte lichtarmaturen die de lichtbundel naar beneden laten schijnen en die geen lichtuitstraling naar boven en naar de zijkant veroorzaken. Op plekken waar vanwege de veiligheid toch licht nodig is, kan als alternatief gebruik worden gemaakt van vleermuisvriendelijke amberkleurige verlichting.

Figuur 4. Blauwe ster: mitigatie kleine marters/grote bosmuis (al gerealiseerd). Groene cirkels: plekken eekhoornnestkasten. Paarse lijn: vervangende vliegroute vleermuizen.

Figuur 5. Voorbeeld van een vervangende vliegroute.

6.2 Maatregelen eekhoorn

In het kader van het treffen van mitigerende maatregelen worden de volgende onderdelen onderscheiden voor eekhoorn.

- werken buiten de kwetsbare periode;
- realiseren van nieuwe verblijfplaatsen;
- realiseren van vervangend leefgebied.

6.2.1 Verwijderen bomen buiten de kwetsbare periode

De kwetsbare voortplantingsperiode van eekhoorn is in december tot februari en in mei en juni. Daarnaast wordt rekening gehouden met de kwetsbare periode van grote bosmuis en kleine marterachtigen (zie activiteitenplan behorende bij K75088). Het verwijderen van de vegetatie en het kappen van bomen vindt dan ook november plaatst.

6.2.2 Realiseren van nestkasten

In juli 2025 zijn op plekken buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden vier eekhoornkasten (Eekhoornkast ZK EE 01 van Vivara Pro) op minimaal 4 m hoogte geplaatst (figuur 4 en foto 1). Jaarlijks wordt de staat van de nestkasten gecontroleerd.

Foto 1. Eekhoornhuis van Vivara Pro.

6.2.3 Aanpassen werkwijze

Om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen worden ontsnappingsmogelijkheden gecreëerd door de werkzaamheden uitsluitend in de richting van de buitenranden van het plangebied uit te voeren. Dit zodat eventuele aanwezige dieren kunnen ontsnappen naar leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De werkzaamheden worden in een zo kort mogelijke periode uitgevoerd. Ook worden werkzaamheden alleen tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd.

6.2.4 Nieuw leefgebied eekhoorn

In het sterrenbos worden soorten geplant die ook een voedselbron vormen voor eekhoorn, zoals grove den, fijnspar, zomereik, hazelaar, beuk en tamme kastanje. Hoe en waar deze bomen worden geplant wordt nog inzichtelijk gemaakt met een beplantingsplan. Dit plan wordt goedgekeurd door de begeleidende ecoloog.

6.3 Maatregelen om gunstige staat van instandhouding te waarborgen

Door het waarborgen van de functionaliteit, zoals hierboven bij paragraaf 6.1 en 6.2 is besproken, wordt tevens de gunstige staat van instandhouding van alle relevante soorten gewaarborgd.

6.4 Zorgplicht

Naast de algemene zorgplicht kent het Bal een specifieke zorgplicht (art 11.27 Bal). Als volgens de bovengenoemde maatregelen wordt gewerkt, wordt grotendeels invulling gegeven aan deze zorgplicht. Daarnaast vinden werkzaamheden aan de beplanting buiten het broedseizoen van de meeste vogels plaats, buiten de periode half maart tot half juli. Ook wordt gewerkt in één richting. Op die manier hebben vergunningsvrije algemene amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten, waarvoor de algemene zorgplicht geldt, voldoende tijd om zich te verplaatsen naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

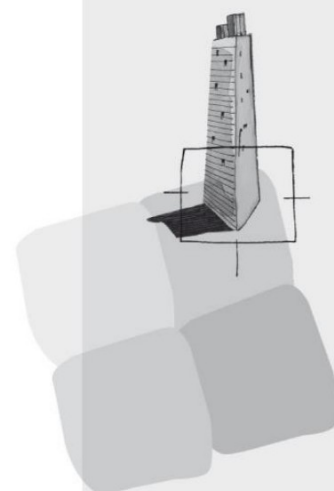
7 Verantwoording

Dit activiteitenplan is opgesteld door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. BügelHajema Adviseurs is een allround adviesbureau voor de fysieke leefomgeving en heeft een brede ervaring met het opstellen van activiteitenplannen. Het bureau is aangesloten bij Netwerk Groene Bureaus.

BügelHajema Adviseurs is gemachtigd voor het doen van veldwerk in het kader van de Omgevingswet door het Netwerk Groene Bureaus en heeft een brede ervaring op dit gebied.

8 Literatuur

- Arundel, R., Li, A., Baker, E., & Bentley, R. (2022). Housing unaffordability and mental health: dynamics across age and tenure. *International Journal of Housing Policy*, 24, pp. 44–74.
- BIJ12. (2024). *Kennisdocument Gewone Dwergveermuis versie 2.0*.
- BügelHajema Adviseurs. (15 oktober 2024). *Activiteitenplan Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Woellust, Veendam*.
- BügelHajema Adviseurs BV. (2022). *Nader onderzoek beschermde soorten - De Twee Heren, Veendam*. Assen: BügelHajema Adviseurs BV.
- BügelHajema Adviseurs BV. (2023). *Beknopte natuurtoets De Twee Heren, Veendam*. Assen: BügelHajema Adviseurs BV.
- Bureau Waardenburg. (2018). *Onderbouwing aanvraag Wnb ontheffing - Sterfte van vleermuizen Windpark A16*.
- Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen. (17 december 2024, december 17). *Omgevingsvergunning Woellust Veendam*. K75088.
- Gemeente Veendam, & Ruimtevolk. (30 oktober 2023). *Wonen in parkstad Veendam 2023-2027*.
- Zoogdiervereniging. (2025, juni 26). *Eekhoorn*. Opgehaald van Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn>
- Zoogdiervereniging. (sd). *Gewone dwergvleermuis*. Opgeroepen op 4 maart 2023, van de Zoogdiervereniging: <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/gewone-dwergvleermuis>

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart NZ 48-50
9401 GN Assen

T 0592-31 62 06

E info@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort